

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จินดา คุ่มกิตติชัย. พฤติกรรมกรเปิดรับสารกับความร่วมมือของประชาชนในการปลูกต้นไม้
ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. ทัศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรม: การจัดการพยากรณ์ และการ
เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร. สามดีการพิมพ์, 2538
- เจลิยว บุรีภักดิ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.
- เจลิยว บุรีภักดิ์. วิทยาศาสตร์กับสังคม. สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517
- ชวรัตน์ เชิดชัย. การสื่อสารและสาธารณสมบัติ. กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์
การพิมพ์, 2527.
- ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2516
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. กลยุทธ์การใช้สื่อปลูกฝังโภชนาการแก่สตรีชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525
- ต้องฤดี ปุณณกันต์. การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของ
ประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน : ศึกษาเฉพาะ กรณี
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534
- ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์, บรรณาธิการ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญ
พานิช, 2531

- นุชบา ภู่งกุล. การศึกษาพฤติกรรมการปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้:ศึกษาระณีเฉพาะ อำเภอ
วัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การจัดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- พยอม วงศ์สารศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารเศรษฐ, 2526.
- พยอม วงศ์สารศรี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2526
- พรพิมล วรดิศก. พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารที่มีผลต่อการยอมรับ การปลูกการการณัของ
เกษตรกร กิ่งอำเภอปะโต๊ะ จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พีระนันท์ บุรณะโสภณ. พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการ
ใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538
- มันจนา มาศมาลัย. บทบาทสื่อสารมวลชน และสื่อบุคคลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
สตรีศึกษาเฉพาะกรณี : อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534
- มหิตล, มหาวิทยาลัย. การเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ. กรุงเทพมหานคร, 2531
- วิชัย วงศ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรือง,
2523.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่มีในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- วุฒิชัย จำนงค์. แนวคิดเรื่องพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น, 2523
- วุฒิชัย จำนงค์. การพัฒนาการจัดการ แนวการวิจัยถึงทดลองในโครงการฝึกอบรม.
กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523

- ศิริชัย กาญจนาวาสี. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬา, 2537
- ศรัทธา วิจารณ์สุพจน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับความรู้สื่อสิ่งแวดล้อมของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชา
การประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534
- ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน, กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือชีววิทยา
ว044. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536
- สิน สัจจิตานันท์. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโรค
เอดส์ ของแม่บ้านในตำบลไทรน้อย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- สุนทรีย์ วงวัฒนา. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536
- สุภารักษ์ จุตระกุล. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติและการมีส่วน
ร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
(Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537
- สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.
- สุวรรณี โพธิศรี. การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้
ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535
- โสภณ จิรสิริธรรม, พรเทพ เปรมโยธิน, กิตติชัย เหลืองทวีบุญ และศิริวรรณ จิรสิริธรรม
บรรณาธิการ. ตำราการผ่าตัดคนอวัยวะออกเพื่อการปลูกถ่าย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชตรี, 2538
- อุษณา ลูวีระ, โสภณ จิรสิริธรรม พรรณนุปลา ชูวิเชียร และลีนา งามอาจยุทธ บรรณาธิการ.
การปลูกถ่ายไต. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2538

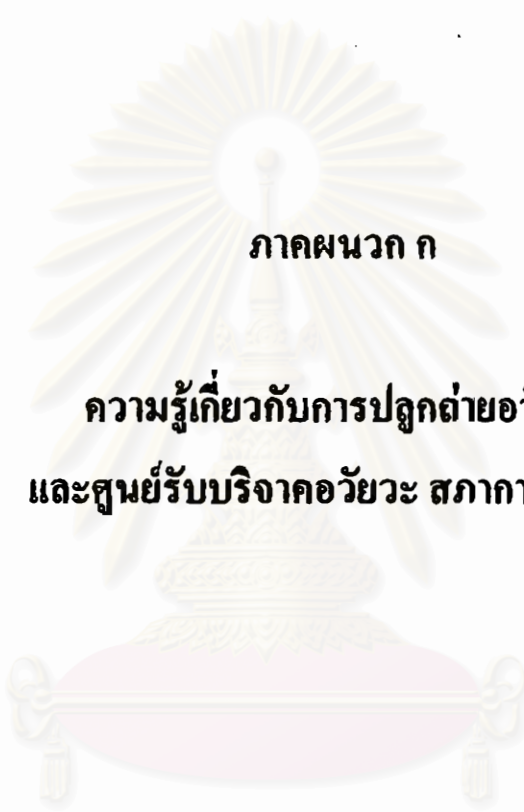
ภาษาอังกฤษ

- Diokno, Benjamin, Local Public Enterprise in Development Countries Issues and Practices.
1st edition, Manila: School of economic, university of Philippines, 1981
- Hilgard Ernest, Ropiequet, Hilgard, Introduction to Psychology. 3rd edition , New york:
Harcourt Brace & world, 1962
- Horward H. Kendler, Basic Psychology. New york: Appleton-Century-Crofts, 1963
- H. Read, Communication : Method for all Media. Urbana, University of Illinois Press, 1972
- Keisler C.A., Collins B.E., Miller N., Attitudechange New York: John Willey B Sons Inc.,
1969.
- Klapper T.Joseph, The Effect of Mass Communication. New York : The Free press, 1960
- Martin Fishbein, Reading in Attitude Theory and Measurement. 1st edition New york: John
Wiley and sons, Inc., 1967
- Melvin L. Defleur. Theories of Mass Communication. New York: Dialed Mckay Company,
Rnc., 1970
- Show, M.E, and wright. Scale for the Measurement of Attitude. New York: MuGraw-Hill,
1976.
- Rogers, Everette M.and Shoemaker, Floyd F. Communication of Innovations. Glencoe: The
Free Press, 1971
- Schramm, wilbur, Men Messages and Media: A Look at Human Communication. 1st edition
Now York: Harper & Raw, Publishers, 1973
- Sugar J. In Analysis of the Relationship of Affitude and Behavior. NSF Undergraduate
Research Participation Final Report University of Illinois, 1967
- Triandis. Harry C., Attitude and Attitude Change. 1st edition, New york: John Wiley and sons,
Inc., 1971

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ความรู้เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ
และศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปลูกถ่ายอวัยวะ (Organ Transplantation)

การปลูกถ่ายอวัยวะ (Organ Transplantation) หมายถึง การนำอวัยวะจากที่หนึ่งไปไว้
อีกที่หนึ่งอาจเป็นคนเดียวกันหรือต่างคนก็ได้ เรียกกันทั่วไปว่าการเปลี่ยนอวัยวะ

การปลูกถ่ายอวัยวะแรกที่ได้มีการพยายามทำกันอย่างจริงจังในมนุษย์ การผ่าตัด
เปลี่ยนไตในปี 1954 โดย Dr. Joseph E. Murray และคณะ ซึ่งได้รับรางวัล Noble Prize ปี 1991
ที่โรงพยาบาล Peter Bent Brigham เมือง Boston สหรัฐอเมริกา การผ่าตัดครั้งแรกนี้เป็นการผ่าตัด
ตัดเปลี่ยนไตกันระหว่าง identical twin ต่อมาจึงได้มีการผ่าตัดเปลี่ยนไตในผู้ที่ไม่มีความ
สัมพันธ์กันได้ (Unrelated kidney) ในปี 1961 โดย J.Murray และคณะฯ เช่นกัน

การผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะต่อมาคือการผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ เริ่มต้นครั้งแรกในปี 1967
โดย Christian Barnard ที่โรงพยาบาลครุสซอร์ เมือง Cape Town ประเทศอาฟริกาใต้ การผ่าตัด
เปลี่ยนตับเริ่มโดย Thomas E. Starzl ที่มหาวิทยาลัย Pittsburg สหรัฐอเมริกา การผ่าตัดเปลี่ยน
ปอด-หัวใจพร้อมกัน โดย Norman Shumway แห่งมหาวิทยาลัย Stanford, California สหรัฐ
อเมริกาในปี 1981

การปลูกถ่ายอวัยวะในประเทศไทย

การเปลี่ยนหรือการปลูกถ่ายอวัยวะในประเทศไทย เริ่มมีเป็นครั้งแรกโดยการผ่าตัด
ตัดเปลี่ยนกระเจกตาคอร์เนีย เมื่อปี พ.ศ.2502 การเปลี่ยนกระเจกตาได้รับกระเจกตาบริจาคจากผู้
ถึงแก่กรรมแล้ว สำหรับอวัยวะอื่น ๆ ที่เริ่มทำมาเป็นลำดับได้แก่

- การเปลี่ยนไต ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2515 โดย ศร.นพ.
ชญัญ เพ็ญชาติ และ รศ.นพ.พิชัย บุญยะรัตราช และคณะ

- ไชกระดูกเริ่มทำครั้งแรกใน พ.ศ.2529

- ตับที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ในปี พ.ศ.2530 โดย นพ.วรวิทย์ ศรีวัฒนาวงษา

และคณะ

- หัวใจที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในปี พ.ศ.2530 โดย นพ.ชาลิต อ่องจรีต และ

คณะ

- หัวใจและปอดพร้อมกัน ที่โรงพยาบาลราชวิถีในปี พ.ศ.2534

- ปอดข้างเดียว ที่โรงพยาบาลราชวิถีในปี พ.ศ.2534
- ปอด 2 ข้าง ที่โรงพยาบาลราชวิถีในปี พ.ศ.2535

อวัยวะที่ใช้ในการปลูกถ่าย

ในระยะต้น ๆ ของการเปลี่ยนไต ได้ใช้อวัยวะจากผู้บริจาคที่มีชีวิตอยู่ เช่น จากญาติ พี่น้อง หรือพ่อ แม่ แต่ปัจจุบัน การเปลี่ยนไตใช้อวัยวะจากผู้บริจาคซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว แม้ว่าจะมีได้จากผู้บริจาคที่มีชีวิตอยู่บ้างก็เป็นส่วนน้อย

การปลูกถ่ายไตกระดูก ซึ่งเริ่มทำครั้งแรกในปี พ.ศ.2529 ก็ใช้ไตกระดูกจากผู้บริจาคที่มีชีวิตอยู่

การเปลี่ยนตับ หัวใจ และปอด ส่วนใหญ่ได้รับบริจาคจากผู้ถึงแก่กรรมแล้วทั้งสิ้น โดยมีข้อยกเว้นคือ การบริจาคตับอาจใช้บางส่วนของตับซึ่งได้มาจากатиพี่น้องผู้ป่วย

การใช้อวัยวะจากผู้บริจาคซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว

ยังมีความเข้าใจผิดว่า เมื่อมีผู้ถึงแก่กรรมแล้วหัวใจหยุดเต้นแล้ว เมื่อญาติผู้ถึงแก่กรรมอนุญาตก็ไปนำอวัยวะต่าง ๆ ออกไปใช้ประโยชน์แก่ผู้ป่วยอื่น ๆ ได้

แต่ความเป็นจริงแล้ว เป็นการนำอวัยวะออกจากผู้บริจาคซึ่งถึงแก่กรรมซึ่งหัวใจเต้นอยู่แต่มีก้านสมองตาย (Brain stem death)

สำหรับทางการแพทย์ การตาย หมายถึงการหยุดทำงานอย่างถาวรของระบบประสาทส่วนกลาง (Central Nervous System) ระบบการหายใจ (Respiratory System) และระบบการไหลเวียนของโลหิต (Cardiovascular System)

โดยที่อวัยวะทั้ง 3 ระบบ ทำงานสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เมื่อระบบใดระบบหนึ่งไม่ทำงานด้วย ถ้าทั้งสามระบบหยุดทำงานอย่างถาวรก็ถือว่าบุคคลนั้นตาย แต่ในทางปฏิบัติที่มีมา การวินิจฉัยว่าสมองหยุดทำงานโดยสิ้นเชิงอย่างถาวรนั้น เห็นได้ไม่ชัดเจนเหมือนการหยุดหายใจหรือหัวใจหยุดเต้น การวินิจฉัย โดยทั่วไปจึงถือเอา การหยุดหายใจประกอบกับหัวใจหยุดเต้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินว่าบุคคลนั้นตาย (Traditional concept of death)

แนวความคิดใหม่ในเรื่องการตาย (New concept of death)

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ในปัจจุบันได้มีการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อใช้ในการช่วยชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องช่วยหายใจ (Respirator) เครื่องกระตุ้นหัวใจ ฯลฯ ตลอดจนยาต่าง ๆ ทำให้สามารถช่วยผู้ป่วยที่หยุดหายใจชั่วคราวหรือหัวใจหยุดเต้นชั่วคราวขณะให้กลับมีชีวิตอยู่ต่อไปได้

แต่ก็มีภาวะซึ่งสมองเสียหายอย่างมากจนไม่มีทางกลับคืนแล้ว เช่น การบาดเจ็บที่สมองอย่างรุนแรงจนถึงขั้นสมองเสื่อมสลายหยุดทำงาน โดยสิ้นเชิงอย่างถาวร คน ๆ นั้นจะอยู่ในสภาพที่ไม่รู้สึกตัวและไม่หายใจ ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วหัวใจก็จะหยุดเต้น ผลที่สุดคือตายแต่การแพทย์ปัจจุบันสามารถทำให้หัวใจเต้นต่อไปได้อย่างฝืนธรรมชาติ โดยอาศัยเครื่องช่วยหายใจ เป่าออกซิเจนเข้าไปในปอด เพื่อไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจ ทำให้หัวใจเต้นต่อไปได้ ในกรณีเช่นนี้แพทย์มีวิธีที่จะวินิจฉัยได้อย่างแน่ชัดว่าการเสียหายของสมองเป็นการเสียหายอย่างสิ้นเชิงและถาวร ไม่มีหนทางที่จะเยียวยารักษา ดังนั้นการหายใจก็จะไม่มีทางกลับคืนอย่างแน่นอน หัวใจที่เต้นอยู่ได้ก็โดยอาศัยเครื่องช่วยหายใจเป่าออกซิเจนไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจทำให้หัวใจเต้นอยู่ได้อย่างฝืนธรรมชาติ ภาวะที่เกิดขึ้นเช่นนี้ เรียกว่าสมองตาย (Brain Death) ในคนที่วินิจฉัยได้ว่าสมองตายและยังคงใช้เครื่องช่วยหายใจเป่าต่อไปทุกรายหัวใจจะยังคงเต้นต่อไปได้ อาจเป็นชั่วโมงหรือหลายวันจึงจะหยุดเต้นในที่สุด ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดใหม่ขึ้นในการที่จะตัดสินการตายในภาวะที่ฝืนธรรมชาตินี้ โดยใช้สมองตายเป็นเกณฑ์ในการตัดสินการตาย โดยถือว่าบุคคลนั้นตายนับแต่ตรวจพบว่าสมองตาย (Brain death as the body death)

ดังนั้นจึงได้มีเกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย (Criteria of brain death) ปรากฏออกมาครั้งแรกในปี ค.ศ. 1968 จาก Harvard Medical School

สำหรับประเทศไทยเราไม่มีกฎหมายที่แน่ชัดเกี่ยวกับเรื่องสมองตาย แต่เป็นที่ยอมรับในทางการแพทย์มากกว่า 20 ปีแล้ว โดยใช้ Criteria of Brain Death ของ Harvard เป็นเกณฑ์ตัดสินการตาย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์จึงได้มีประกาศเรื่องเกณฑ์ปฏิบัติและเกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2530

เพื่อให้แนวคิดเรื่องสมองตายเป็นที่ยอมรับกว้างขวางยิ่งขึ้น ไม่แต่เฉพาะวงการแพทย์เท่านั้น คณะแพทยศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้จัดการประชุมโต๊ะกลม เรื่อง การตายทางการแพทย์และการตายทางกฎหมายขึ้น เมื่อวันที่ 17

พฤษภาคม 2531 ณ ห้องประชุมสารนิเทศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีข้อสรุปจากการประชุม คือ

1. การตายเป็นปัญหาข้อเท็จจริงทางการแพทย์ มิใช่ปัญหาข้อกฎหมายความหมายของการตายในกฎหมายไทยสามารถตีความให้เหมาะสมแก่ยุคสมัยได้อยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมอีก
2. การวินิจฉัยว่าสมองตายเป็นการวินิจฉัยว่าบุคคลผู้นั้นถึงแก่ความตาย
3. สมองตาย หมายถึง การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงานโดยสิ้นเชิงตลอดไป
4. แพทย์เป็นผู้มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัย และตัดสินใจการตายของสมองตามเกณฑ์ทางวิชาชีพ
5. แพทยสภาควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการในการวินิจฉัยสมองตาย เพื่อให้ความคุ้มครองทุกฝ่าย
6. ควรเผยแพร่ความเข้าใจเรื่องการตายของสมองต่อนักกฎหมายและประชาชนทั่วไป
7. ควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายที่สัมพันธ์กับปลูกถ่ายอวัยวะต่อไป

ต่อมาในเดือนมีนาคม 2532 แพทยสภาจึง ได้มีประกาศเรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย ดังนี้

ด้วยแพทยสภามีความเห็นว่า

1. การชี้ขาดการตายเป็นปัญหาข้อเท็จจริงทางการแพทย์
2. บุคคลผู้ซึ่งได้รับการวินิจฉัยว่าสมองตายถือว่าบุคคลผู้นั้นถึงแก่ความตาย
3. สมองตาย หมายถึง การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงานโดยสิ้นเชิงตลอดไป
4. แพทย์เป็นผู้มีหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยและตัดสินใจการตายของสมองตามเกณฑ์ทางวิชาชีพ
5. แพทยสภาควรมีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการวินิจฉัยสมองตาย

เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย (Criteria of Brain Death)

เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ และเพื่อประโยชน์ของประชาชนจึงกำหนด
เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายและวิธีการปฏิบัติโดย

การวินิจฉัยสมองตายจะทำได้ในสภาวะและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ผู้ป่วยจะต้องไม่รู้สีกตัว (Deeply comatose) โดยจะต้องแน่ใจว่าเหตุของการไม่รู้สีกตัวนี้ไม่ได้เกิดจาก

1.1 พิษยา (Drug intoxication) เช่น ยาเสพติด ขานอนหลับ หรือยากล่อมประสาท ฯลฯ

1.2 สภาวะอุณหภูมิในร่างกายต่ำ (Primary hypothermia)

1.3 สภาวะผิดปกติของระบบต่อมไร้ท่อและเมตาบอลิก (Metabolic and endocrine disturbances)

1.4 สภาวะช็อค

2. ผู้ป่วยที่ไม่รู้สีกตัวนั้นอยู่ในเครื่องช่วยหายใจ (Comatose patient on ventilator) เนื่องจากไม่หายใจ โดยจะต้องแน่ใจว่า เหตุของการไม่หายใจไม่ได้เกิดจากยากคลายกล้ามเนื้อ (Muscle relaxants) หรือยาอื่น ๆ

3. จะต้องมีข้อวินิจฉัยถึงสาเหตุของการไม่รู้สีกตัว และไม่หายใจในผู้ป่วยนั้นโดยที่ให้ผู้รู้แน่ชัด โดยปราศจากข้อสงสัยเลยว่า สภาวะของผู้ป่วยนี้เกิดขึ้นจากการที่สมองเสียหาย โดยไม่มีหนทางเยียวยาได้อีกแล้ว (irremediable and irreversible structural brain damage)

4. ถ้าผู้ป่วยอยู่ในสภาวะครบตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้วจะต้องทำการตรวจสอบเพื่อยืนยันสมองตายคือ

4.1 ต้องไม่มีการเคลื่อนไหวใด ๆ ได้เอง (No spontaneous movement) ไม่มีการอาการชัก (No epileptic jerking) ไม่มี decorticate หรือ decerebrate rigidity)

4.2 ต้องไม่มีรีเฟล็กซ์ของแกนสมอง (absence of brain stem reflexes) ทั้ง 6 ประการต่อไปนี้ คือ

(1) dilated and fixed pupils

(2) absence of corneal reflex

(3) no motor response within the cranial nerve distribution

(4) absence of oculocephalic reflex (Doll's eyes phenomena)

(5) absence of vestibular response to caloric stimulation

(6) absence of gag and cough reflex

4.3 ไม่สามารถหายใจได้เอง (No spontaneous respiration) ซึ่งทดสอบได้โดยการหยุดเครื่องช่วยหายใจ อย่างน้อย 10 นาที และคอยดูว่ามีการหายใจหรือไม่ ขณะที่ทดสอบจะต้องมีค่าความดันของคาร์บอนไดออกไซด์ในกระแสเลือด ($p\text{CO}_2$) ไม่ต่ำกว่า 60 mmHg

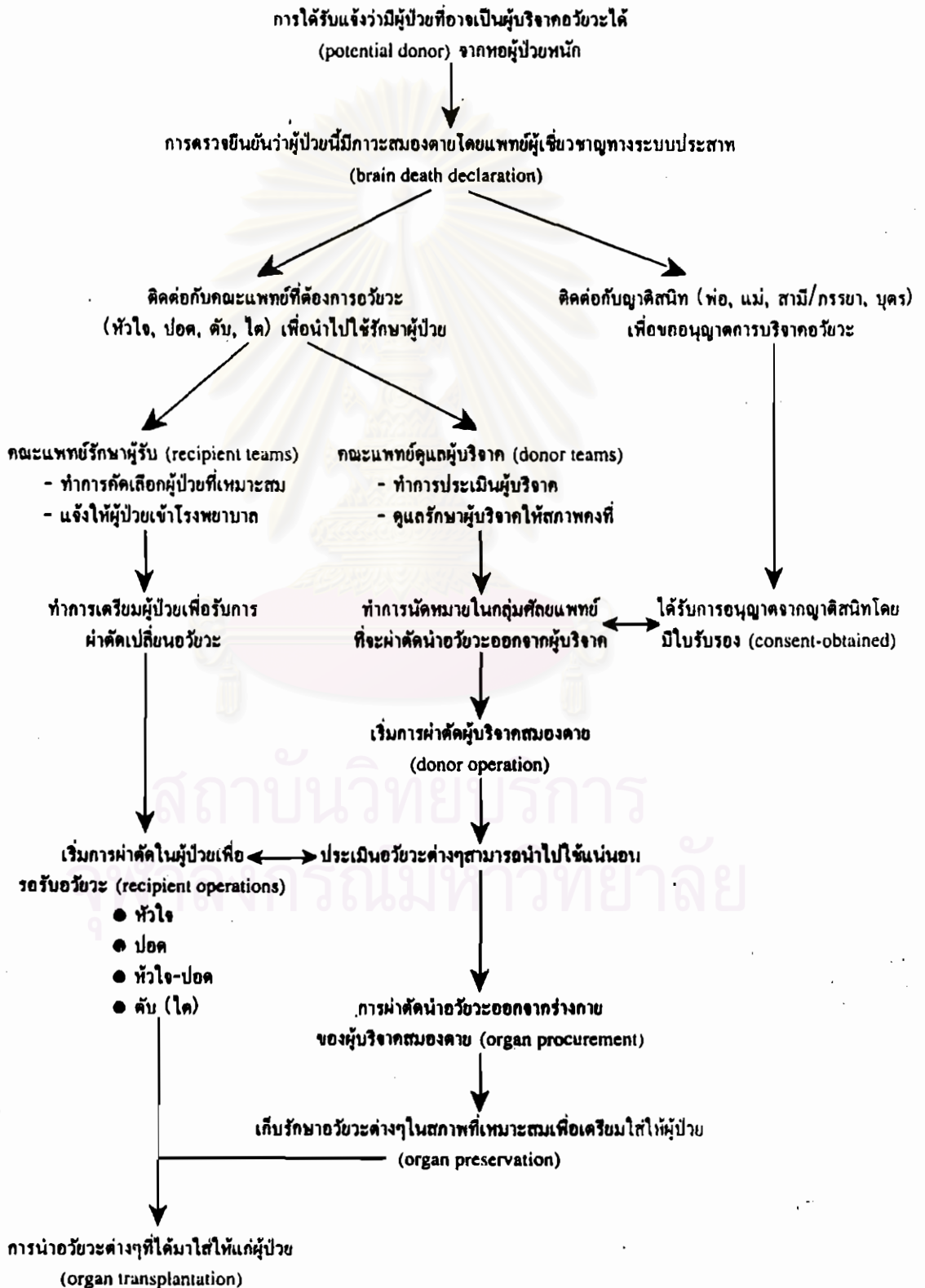
4.4 สภาวะการตรวจพบใจข้อ 4.1 4.2 4.3 นี้จะต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเวลาอย่างน้อย 6 ชั่วโมง จึงจะถือได้ว่าสมองตาย

วิธีการปฏิบัติในการวินิจฉัยสมองตาย

1. การวินิจฉัยสมองตายต้องกระทำโดยองค์คณะของแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน โดยคนหนึ่งเป็นแพทย์เจ้าของผู้ป่วย และอีก 1 ใน 2 คน ที่เหลือควรเป็นแพทย์สาขาประสาทวิทยา หรือแพทย์สาขาประสาทศัลยศาสตร์ (ถ้ามี)
2. องค์คณะของแพทย์ผู้วินิจฉัยสมองตาย ต้องไม่ประกอบด้วยแพทย์ผู้ทำการผ่าตัดปลูกถ่ายอวัยวะรายนั้น
3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจะต้องร่วมเป็นผู้รับรองการวินิจฉัยสมองตายและเป็นผู้ลงนามรับรองการตาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนในการบริจาคอวัยวะจนกระทั่งการปลูกถ่ายอวัยวะ

ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย

สภากาชาดไทยได้พิจารณาเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะเข้ามาช่วยเหลือโดยเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ เพราะเป็นองค์กรกลางการกุศล ได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน และวงการแพทย์จึงได้เริ่มเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์รับบริจาคอวัยวะแห่งสภากาชาดไทย โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2531 และคณะกรรมการฯ นี้ได้มีการประชุมร่วมกับแพทย์จากสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หลังจากนั้นได้เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์ฯ ต่อคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ และได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2531 จากนั้นเสนอให้คณะกรรมการสภากาชาดไทยรับทราบเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2531 ต่อมาได้มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์รับบริจาคอวัยวะแห่งสภากาชาดไทย เป็นการภายในสังกัดของสำนักงานกลางเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2533 แต่เนื่องจากยังขาดสถานที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนั้น

ในช่วงปี พ.ศ.2536 อันเป็นโอกาสครบรอบร้อยปีสภากาชาดไทย สภากาชาดไทยได้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคอวัยวะ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ฯ ขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2536 โดยมี พลตำรวจเอก เกา สารสิน เป็นประธานกรรมการ และในต้นปีพ.ศ. 2537 ได้จัดหาสถานที่ทำการของศูนย์ฯ ที่อาคารกองอาสาอากาศ ชั้น 2 และได้เริ่มปฏิบัติงานเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2537

โครงสร้างการบริหารจัดการของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ

ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีสายงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการสภากาชาดไทย โดยมีคณะกรรมการอำนวยการฯ เป็นผู้วางนโยบาย วัตถุประสงค์ และส่งเสริมสนับสนุนงานของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ให้เป็นไปตามนโยบายโดยวางระบบ กำหนดระเบียบ และกฎเกณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับไว้วางใจจากสาธารณชนและวงการแพทย์ ในการที่จะให้ความร่วมมือเพื่อที่จะให้การดำเนินการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย โดยคณะกรรมการอำนวยการฯ ประกอบด้วย

1. พลตำรวจเอก เกา สารสิน	ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา	รองประธานกรรมการ
3. ศาสตราจารย์ นายแพทย์คณัย นุนนาค	กรรมการ

4. ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิตปรีชา กรรมการ
5. รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด้านการพัฒนา
ระบบบริการสาธารณสุข กรรมการ
6. อธิบดีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กรรมการ
7. รองปลัดกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการแพทย์และสาธารณสุข กรรมการ
8. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กรรมการ
9. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการ
10. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล กรรมการ
11. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กรรมการ
12. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการ
13. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กรรมการ
14. คณะบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการ
15. เจ้ากรมแพทย์ทหารบก กรรมการ
16. เจ้ากรมแพทย์ทหารเรือ กรรมการ
17. เจ้ากรมแพทย์ทหารอากาศ กรรมการ
18. ผู้บังคับการ โรงพยาบาลตำรวจ กรรมการ
19. เลขานุการมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กรรมการ
20. เลขานุการมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย กรรมการ
21. นายกสมาคมปลูกถ่ายอวัยวะแห่งประเทศไทย กรรมการ
22. นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน กรรมการ
23. นายเรวัต ฉ่ำเฉลิม กรรมการ
24. พันตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ กรรมการ
25. นายบัณชูร ถ้ำขำ กรรมการ
26. นายเครพ นุชนารถ กรรมการ
27. ผู้อำนวยการสำนักงานกลางสภาอากาศไทย กรรมการ
28. ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภาอากาศไทย กรรมการ

29. เลขานุการแพทยสภา	กรรมการ
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วิศิษฎ์ ฐิตวัฒน์	กรรมการและ เลขานุการ
31. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เจษฎา แสงสุพรรณ	กรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการฯ ได้แบ่งงานรับผิดชอบออกเป็น 4 อนุกรรมการ ได้แก่

1. คณะอนุกรรมการวิชาการ ทำหน้าที่พิจารณาวางระบบการทำงานและประสานงานเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างศูนย์ฯ โรงพยาบาลที่มีผู้เสียชีวิตบริจาคอวัยวะ และโรงพยาบาลที่มีการปลูกถ่ายอวัยวะ รวมทั้งญาติผู้เสียชีวิต
2. คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่พิจารณาวางแผนการประชาสัมพันธ์ให้กับศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และให้การสนับสนุนให้การรณรงค์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และจงใจให้มีผู้บริจาคอวัยวะให้แก่ศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ
3. คณะอนุกรรมการกฎหมาย ทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นในเรื่องความหมายและเกณฑ์สมองตาย พิจารณาข้อความที่ใช้ในแบบฟอร์มแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ ให้รัดกุมในทางกฎหมาย และปัญหาที่เกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องการบริจาคและการนำอวัยวะมาปลูกถ่าย
4. คณะอนุกรรมการหาทุน ทำหน้าที่รณรงค์หาทุน เพื่อตั้งเป็นเงินกองทุนสำหรับสนับสนุนค่าใช้จ่ายของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ซึ่งประกอบด้วยทุนอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้แก่โรงพยาบาลที่มีผู้บริจาคอวัยวะ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางขนส่งอวัยวะและทีมแพทย์ นำยาถนอมอวัยวะ ฯลฯ

นโยบายของศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย

ศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริจาคอวัยวะให้มากที่สุด เพื่อสอดคล้องการปลูกถ่ายอวัยวะภายในประเทศ จัดสรรอวัยวะที่ได้รับบริจาคอย่างเป็นกลาง เสมอภาค โดยไม่มีการซื้อขายอวัยวะและให้ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อการนำอวัยวะต่าง ๆ ไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เป็นศูนย์รับแจ้งความจำเป็นในการบริจาคอวัยวะจากผู้มีจิตกุศลตั้งแต่เมื่อยังมีชีวิตอยู่
2. เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างโรงพยาบาลที่มีผู้เสียชีวิต ซึ่งญาติมีความประสงค์ที่จะบริจาคอวัยวะกับโรงพยาบาลที่มีผู้รอรับการบริจาคอวัยวะ
3. เป็นศูนย์กลางรับการลงทะเบียนผู้ป่วยรอรับการบริจาคอวัยวะทั่วประเทศ
4. เป็นศูนย์กลางในการจัดสรรอวัยวะบริจาค ด้วยความเสมอภาคและถูกต้องตามหลักวิชาการ
5. เป็นศูนย์ข้อมูล บริการข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะแก่วงการแพทย์และสาธารณชนโดยทั่วไป
6. เป็นตัวแทนในการติดต่อประสานงานกับศูนย์รับบริจาคในประเทศข้างเคียง หากจะมีการจัดสรรแลกเปลี่ยนอวัยวะบริจาคระหว่างประเทศในอนาคต

หน้าที่ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย

1. รับแจ้งความจำเป็นในการบริจาคอวัยวะจากผู้มีจิตกุศล ตั้งแต่ยังมีชีวิตอยู่
2. เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างโรงพยาบาลที่มีผู้เสียชีวิตในภาวะสมองตายที่อยู่ในเกณฑ์ที่จะบริจาคอวัยวะได้ (Potential Donor) ซึ่งญาติมีความประสงค์ที่จะบริจาคอวัยวะกับโรงพยาบาลที่มีผู้ป่วยรอรับการปลูกถ่ายอวัยวะ
3. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการบริจาคอวัยวะ โดยการประชาสัมพันธ์ให้การศึกษาในเรื่องต่อไปนี้
 - 3.1 การปลูกถ่ายอวัยวะ และความสำเร็จในการปลูกถ่ายอวัยวะ
 - 3.2 เกณฑ์ในการคัดเลือก ผู้ที่สามารถบริจาคอวัยวะได้ เช่น เสียชีวิตจาสมองตาย
 - 3.3 ขั้นตอนในการบริจาคอวัยวะ

รายละเอียดการบรรยายและสื่อมวลชนสัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
ในรอบปีที่ พ.ศ. 2537

1. บรรยาย

- 28 มีนาคม 2537 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะและรองหัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาพระราชจังหวัดสุพรรณบุรี เรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะและการรับบริจาคอวัยวะ" และรับแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ
- 15 กรกฎาคม 2537 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เรื่อง "ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะและแนวทางแก้ไข" และรับแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ
- 15 กรกฎาคม 2537 ศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ร่วมกับ บริษัท อัลฟ่ารีเสิร์ช จำกัด และบริษัท ถึง 23 สิงหาคม 2537 บริการข้อมูลผู้จัดการ จำกัด ทำการสำรวจทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ที่มีต่อการบริจาคอวัยวะในช่วงเวลาก่อนที่จะมีการประชาสัมพันธ์
- 11 สิงหาคม 2537 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง "ท่านได้ประโยชน์จากการปลูกถ่ายอวัยวะ" จัดแสดงบอร์ดนิทรรศการ และรับแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ ผู้ประสานงานของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ได้พบผู้ตรวจการห้องฉุกเฉิน ห้องผ่าตัด และห้องผู้ป่วยอาการหนัก เพื่อร่วมมือ ประสานงานกันในอนาคต
- 15-16 สิงหาคม 2537 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง "ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย" และอัดเทปรายการโทรทัศน์สถานีโทรทัศน์ ช่อง 10 หาดใหญ่ ในหัวข้อ "ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย โรงพยาบาลสงขลานครินทร์" ผู้ประสานงานพบผู้ตรวจ

- การห้องฉุกเฉิน ห้องผ่าตัด และห้องผู้ป่วยอาการหนัก เพื่อความร่วมมือประสานงานกันในอนาคต
- 7 กันยายน 2537 รองหัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายและร่วมฟังสัมมนาของนักศึกษาพยาบาลเรื่อง "ศพสร้างชีวิต" ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส 1
- 18 ธันวาคม 2537 รองหัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ บรรยายพิเศษเรื่อง "การรับบริจาคดวงตาและร่างกาย" ให้เหล่ากาชาดภาค 7 ณ ห้องประชุม ชั้น 3 กิตติาคารนิเวศน์ อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร
- 22 ธันวาคม 2537 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และผู้ประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ บรรยายเรื่อง "Organ Transplantation and Donation" ในการจัดประชุมวิชาการแพทย์ ชมรมแพทย์เขต 7 ณ โรงแรมโกสเด้นท์ แชนด์ส ชะอำบีส จังหวัดเพชรบุรี
- 2. สื่อมวลชนสัมภาษณ์**
- กุมภาพันธ์ 2537 Asia Newsweek สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง Organ Transplantation and Organ Donation
- พฤษภาคม 2537 ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง "ให้ชีวิตใหม่ด้วยการบริจาคอวัยวะ"
- 23 พฤษภาคม 2537 Bangkok Post สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง "ความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ การบริจาคอวัยวะ วัตถุประสงค์ และการดำเนินงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ"
- 16 มิถุนายน 2537 Siam Post สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง การปลูกถ่ายอวัยวะ และการรับบริจาคอวัยวะ
- 22 มิถุนายน 2537 หนังสือ ชีวิตต้องสู้ สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง การปลูกถ่ายอวัยวะ และการรับบริจาคอวัยวะ
- 28 กรกฎาคม 2537 นิตยสารลลนา รายปักษ์ สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่อง การปลูกถ่ายอวัยวะและการรับบริจาคอวัยวะ

- 17 สิงหาคม 2537 หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ราชวัน สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาค
อวัยวะฯ เรื่องการปลูกถ่ายอวัยวะ และการรับบริจาคอวัยวะ
- 26 ตุลาคม 2537 Bangkok Post ลงในคอลัมน์ Out look สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาค
อวัยวะฯ เรื่อง การปลูกถ่ายอวัยวะ การรับบริจาคอวัยวะ และการดำเนินงาน
งานของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ
- 27 ตุลาคม 2537 นิตยสาร แพรว สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เรื่องการปลูกถ่าย
อวัยวะการบริจาคอวัยวะ

3. โทรทัศน์ และวิทยุ

- 12 กันยายน 2537 รายการโทรทัศน์ความรู้ คือประทับใจ ผลิตรายการ เรื่อง "การรับบริจาค
อวัยวะ"
- 27 กันยายน 2537 รายการโทรทัศน์ ผู้หญิง ผู้หญิง ผลิตรายการ เรื่อง "การบริจาคอวัยวะ"
- 29 กันยายน 2537 รายการโทรทัศน์ บ้านเลขที่ 5 ผลิตรายการ ตอน เรื่อง "การบริจาค
อวัยวะ"
- 3 ตุลาคม 2537 รายการโทรทัศน์ ผู้หญิงอยากรู้ ผลิตรายการ เรื่อง "การบริจาคอวัยวะ"
- 13 ตุลาคม 2537 รายการโทรทัศน์ เจ็ดสี่สิบแปด ผลิตรายการ เรื่อง "การบริจาคอวัยวะ"
- สัมภาษณ์ทางวิทยุ (รายการสด) FM 97.0 Mhz รายการลมหายใจของชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดการบรรยายและสื่อมวลชนสัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ
ในรอบปีที่ พ.ศ. 2538

1. บรรยาย

- 11 มกราคม 2538 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่ภาควิชาประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แก่นิสิตปีที่ 3 เรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะ และการดำเนินงานของศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ" ณ ห้องประชุมคณะนิเทศศาสตร์
- 24 มีนาคม 2538 หัวหน้าศูนย์ฯไปบรรยายที่สมาคมปลูกถ่ายอวัยวะแห่งประเทศไทย ในการประชุมวิชาการประจำปี 2538 เรื่อง "หนทางสู่ National Network of Organ Sharing" ณ ห้องประชุมตึกตรวจโรค ชั้น 1 โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
- 20 เมษายน 2538 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย สำหรับพยาบาลบรรจุใหม่กองต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของสภากาชาดไทย และนำไปเผยแพร่ได้อย่างถูกต้อง ณ ตึกศักรินทร์ภักดี วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
- 22 มิถุนายน 2538 และ 6 กรกฎาคม 2538 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ และรองหัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายพิเศษที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะ และการรับบริจาคอวัยวะ" ณ หอประชุม กฟผ.1
- 23 มิถุนายน 2538 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ขอจัดให้มีการบรรยายพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่โรงพยาบาลชลบุรี เรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะและการรับบริจาคอวัยวะ" ณ ห้องประชุมตึกเฉลิมสิรินุญการ
- 14 กรกฎาคม 2538 หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ไปบรรยายที่โรงพยาบาลพระพุทธบาท และโรงพยาบาลใกล้เคียงเรื่อง "การบริจาคอวัยวะ" ณ ห้องประชุม ณรงค์ สดุดี โรงพยาบาลพระพุทธบาท จ.สระบุรี

2. สัมมนา

- 12 มิถุนายน 2538 ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้จัดให้มีการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการผู้ป่วยสมองตาย เพื่อการปลูกถ่ายอวัยวะ" ณ ห้องบรรยาย 1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. สื่อมวลชนสัมภาษณ์

- 3 เมษายน 2538 หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะฯ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะ

4. โทรทัศน์และวิทยุ

- 8 กุมภาพันธ์ 2538 รายการโทรทัศน์สุขภาพรายวัน ออกอากาศทางไทยสกายช่อง 3 ผลิตรายการเรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะทดแทน"
- 10 กุมภาพันธ์ 2538 รายการหมอประจำบ้าน ผลิตรายการ เรื่อง "การรับบริจาคอวัยวะเพื่อการปลูกถ่ายอวัยวะ"
- 24 กุมภาพันธ์ 2538 สัมภาษณ์ทางวิทยุ (รายการสด) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการรอบตัวเรา เรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะ ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย"
- 12 มีนาคม 2538 รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ ผลิตรายการ เรื่อง "การรับบริจาคอวัยวะ"
- 18 กรกฎาคม 2538 รายการที่มีเพื่อนขอสัมภาษณ์ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการบริจาคอวัยวะจากศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย พ.ศ.2539

รายละเอียดการบรรยายและสื่อมวลชนสัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะ ในรอบปี2539

1. การบรรยาย

1. วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2539 เวลา 14.00 น. บรรยายเรื่อง "ต่อชีวิตใหม่ จากน้ำใจชีวิตหนึ่ง" ให้แก่คณะครู-อาจารย์ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 100 คน
2. วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2539 เวลา 13.30 น. บรรยายเรื่อง "การปลูกถ่ายอวัยวะและการรับบริจาคอวัยวะ" ให้แก่ผู้บริหารระดับกลาง พยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่สนใจของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 60 คน
3. วันที่ 21 มีนาคม 2539 เวลา 13.00-14.30 น. บรรยายเรื่อง "Over view of Organization" ให้แก่แพทย์ พยาบาล ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง Transplantation Management ของสมาคมปลูกถ่ายอวัยวะแห่งประเทศไทย มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 100 คน
4. วันที่ 7 เมษายน 2539 เวลา 09.30-12.00 น. บรรยายเรื่อง "ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย" ให้แก่พยาบาลบรรจุใหม่ประจำกองต่าง ๆ ของสภากาชาดไทยมีผู้เข้าร่วมรับฟัง 200 คน
5. วันที่ 18 พฤษภาคม 2539 เวลา 08.30-10.30 น. บรรยายเรื่อง "งานด้านอวัยวะ" ให้แก่คณะกรรมการเหล่ากาชาดจังหวัด คณะอนุกรรมการกิ่งกาชาดอำเภอและเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทยจากส่วนกลาง มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 2,000 คน
6. วันที่ 29 พฤษภาคม 2539 เวลา 09.30-12.00 น. บรรยายเรื่อง "ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย" ให้แก่ผู้ช่วยพยาบาลบรรจุใหม่ประจำกองต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 200 คน
7. วันที่ 21 มิถุนายน 2539 เวลา 13.00-15.00 น. บรรยายเรื่อง การบริจาคอวัยวะให้แก่แพทย์ พยาบาลผู้สนใจรับฟังที่โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 100 คน
8. วันที่ 5 กันยายน 2539 เวลา 13.30-16.00 น. บรรยายให้แก่วิทยากร และเจ้าหน้าที่แผนกอบรมอนามัยในบ้าน สำนักงานกลางสภากาชาดไทย มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 30 คน
9. วันที่ 2 ตุลาคม 2539 เวลา 13.30-16.00 น. บรรยาย เรื่อง "การบริจาคอวัยวะและการปลูกถ่ายอวัยวะ" ให้แก่แพทย์ พยาบาล และผู้สนใจรับฟังที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา มีผู้เข้าร่วม รับฟัง 100 คน
10. วันที่ 2 ตุลาคม 2539 เวลา 14.00 น. บรรยาย

เรื่อง Experience in Transplant Coordinator in Thailand ในงาน 4th Postgraduate Course จัดโดย International Society of Surgery ระหว่างวันที่ 20-23 ตุลาคม 2539 ณ โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร

2. โทรทัศน์และวิทยุ

1. รายการ "สบาย สไตล์ มยุรา" ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะ และการปลูกถ่ายอวัยวะออกอากาศในวันที่ 8-9 เมษายน 2539 เวลา 08.00-08.30 น.
2. รายการ "Green Wave" ทางสถานีวิทยุ 104.5 MHz จัดกิจกรรมพิเศษ ชื่อ "Green Volunteers" เพื่อรณรงค์ให้บริจาคอวัยวะ ดวงตา และโลหิตตลอดเดือนมิถุนายน และ สัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะ และการบริจาคอวัยวะออกอากาศในวันที่ 29 มิถุนายน 2539 เวลา 18.10 น.
3. รายการ "ดวงกับดาว" ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 นำผู้แสดงความจำนงบริจาคอวัยวะไปร่วมเล่นเกมในรายการ ออกอากาศในวันที่ 18 กรกฎาคม 2539 เวลา 12.30-13.30 น.
4. รายการ "โลกใบเล็ก" ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สัมภาษณ์ดารานักแสดงที่เป็นผู้แสดงความจำนงบริจาคอวัยวะออกอากาศในวันที่ 20 กรกฎาคม 2539 เวลา 17.00 - 18.00 น.
5. รายการ "กฎแห่งกรรม" ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สัมภาษณ์เรื่องการบริจาคอวัยวะออกอากาศในวันที่ 17, 24 สิงหาคม 2539 เวลา 07.00-08.00 น.
6. รายการ "คนไทยวันนี้" ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทำสารคดีเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะออกอากาศในวันที่ 19-21 พฤศจิกายน 2539 เวลา 19.30 น.
7. รายการ "วิทยุผู้จัดการ" ทางสถานีวิทยุ FM 97.5 MHz สัมภาษณ์เรื่องการบริจาคอวัยวะออกอากาศในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2539 เวลา 11.00-11.30 น.
8. หนังสือพิมพ์รายวัน "เดอะเนชั่น" สัมภาษณ์เรื่อง การปลูกถ่ายอวัยวะและการบริจาคอวัยวะ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 เวลา 13.30 น. และเผยแพร่ในฉบับวันอาทิตย์ที่ 5 มกราคม 2540 ใน คอลัมน์ Viewpoint

9. หนังสือนิตยสาร "Art of Living" สัมภาษณ์ เรื่องการปลูกถ่ายอวัยวะและการบริจาคอวัยวะ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2539 เวลา 10.00 น.
10. รายการวิทยุธรรมศาสตร์ สัมภาษณ์ หัวหน้าศูนย์เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2540 (บันทึกเทป)
11. รายการ "วันใหม่" สถานี ITV สัมภาษณ์ทำหน้าศูนย์ และผู้แสดงความจำนงบริจาค วันที่ 20 กุมภาพันธ์ (รายการนัดช่วง "เรื่องราวเหล่านี้" เรื่อง "บริจาคอวัยวะต่อชีวิต")
12. รายการ "ไทยสกายคลินิก" ทางไทยสกายทีวี ช่อง 6 เวลา 18.30-19.30 น. สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์เรื่องการบริจาคอวัยวะ (รายการสด)

แผนการประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ ในปี 2540

มีโครงการผลิตภาพยนต์โฆษณา ชุด "ผู้รับ" เพื่อให้สอดคล้องกับชุด "ผู้ให้" ซึ่งได้เผยแพร่ไปแสงและได้ผลตอบรับที่ดีมาก "ผู้รับ" ในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงแต่เฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายเพียงผู้เดียว แต่ยังรวมถึงครอบครัว ทหารใกล้ชิด ผู้ได้รับการผ่าตัดด้วย เป็นการชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ของการปลูกถ่ายอวัยวะ คุณภาพของหลักการปลูกถ่ายอวัยวะ ซึ่งในช่วงที่มีการประชาสัมพันธ์อาจจะมีการจัดกิจกรรมเสริมอย่างต่อเนื่อง เมื่อธรรมชาติเรื่องการบริจาคอวัยวะ ให้สาธารณชนสนใจความเชื่อที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะ และคัดค้านกระแสให้รัฐจัดหาอวัยวะที่จะบริจาคอวัยวะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

การศึกษาความรู้ และทัศนคติต่อการปลูกถ่ายอวัยวะ
ของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ในการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา ของ
ภาควิชาวิทยาศาสตร์พัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. โปรดทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ท่านต้องการ
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถามตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย	2. หญิง

2. อายุ.....ปี (เฉพาะผู้ที่อายุระหว่าง 18-60 ปี)

3. ศาสนา

1. พุทธ	2. คริสต์
3. อิสลาม	4. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. การศึกษาชั้นสูงสุดที่ท่านเรียนสำเร็จ

1. ไม่เคยเรียนหนังสือ	2. ประถมศึกษา
3. มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	4. มัธยมศึกษาตอนปลาย
5. อาชีวศึกษา	6.ปริญญาตรี
7. ปริญญาโท	8. สูงกว่าปริญญาโท
9. อื่น ๆ (ระบุ).....	

5. อาชีพ

1. นิสิต นักศึกษา	2. แม่บ้าน
3. รับราชการ	4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. พนักงานบริษัทเอกชน	6. รับจ้างทั่วไป
7. ธุรกิจส่วนตัว	8. อื่น ๆ (ระบุ).....

6. รายได้ ต่อเดือน

1. ไม่มีรายได้	2. น้อยกว่า 5,000 บาท
3. 5,000-10,000 บาท	4. 10,001-15,000 บาท
5. 15,001-20,000 บาท	6. 20,001-25,000 บาท
7. 25,001-30,000 บาท	8. 30,000 บาทขึ้นไป

7. สถานภาพสมรส

1. โสด	2. สมรส
3. หม้าย	4. หย่า

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

โปรดทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมข้อความให้สอดคล้องตามความเป็นจริง สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1. โดยปกติท่านได้รับข่าวสารจากสื่อต่อไปนี้บ่อยครั้งเท่าใด

สื่อ	บ่อยที่สุด (ทุกวัน)	บ่อย (อย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1สัปดาห์)	พอสมควร (อย่างน้อย 1-2 วันต่อ 2สัปดาห์)	นานๆ ครั้ง (อย่างน้อย 1-2 วันต่อ 1 เดือน)	ไม่เคย (0 ครั้ง)
วิทยุ					
โทรทัศน์					
หนังสือพิมพ์					
นิตยสาร					
โปสเตอร์					
แผ่นพับ					
สมาชิกในครอบครัว					
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน/เพื่อนบ้าน					
เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์					

2. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะหรือไม่
 1. เคย
 2. ไม่เคย
3. ถ้าเคย ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. วิทยุ
 2. โทรทัศน์
 3. หนังสือพิมพ์
 4. นิตยสาร
 5. โปสเตอร์
 6. แผ่นพับ
 7. สมาชิกในครอบครัว
 8. เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน
 9. เจ้าหน้าที่ของการแพทย์
4. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากรายการวิทยุใดบ้าง (ถ้าไม่เคย ทำข้อ 6 และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. รายการข่าว
 2. รายการสารคดี
 3. รายการสนทนา
 4. รายการเพลง
 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากวิทยุในหัวข้อเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. พัฒนาการการปลูกถ่ายอวัยวะ
 2. ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ
 3. อุปสรรคการนำอวัยวะจากผู้บริจาคปลูกถ่ายในผู้ป่วย
 4. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
 5. ภาวะสมองตาย
6. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากโทรทัศน์ในรายการใดบ้าง (ถ้าไม่เคย ทำข้อ 8 และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. รายการข่าว
 2. รายการสารคดี
 3. รายการบันเทิง
 4. รายการทอล์กโชว์
 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
7. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากโทรทัศน์ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. พัฒนาการการปลูกถ่ายอวัยวะ
 2. ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ
 3. อุปสรรคการนำอวัยวะจากผู้บริจาคปลูกถ่ายในผู้ป่วย
 4. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
 5. ภาวะสมองตาย

8. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะในหนังสือพิมพ์ใดบ้าง (ถ้าไม่เคย ทำข้อ 10 และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ไทยรัฐ	2. เดลินิวส์
3. สยามรัฐ	4. ข่าวสด
5. มติชน	6. แนวหน้า
7. บ้านเมือง	8. สยามโพสต์
9. ผู้จัดการ	10. กรุงเทพธุรกิจ
11. the nation	12. Bangkok post
13. อื่น ๆ (ระบุ).....	

9. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากหนังสือพิมพ์ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. พัฒนาการการปลูกถ่ายอวัยวะ
2. ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ
3. อุปสรรคการนำอวัยวะจากผู้บริจาคปลูกถ่ายในผู้ป่วย
4. ศูนย์รับบริจาค
5. ภาวะสมองตาย

10. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากนิตยสารประเภทใดบ้าง (ถ้าไม่เคย ทำข้อ 12 และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. นิตยสารผู้หญิง	2. นิตยสารท่องเที่ยว
3. นิตยสารสุขภาพและการแพทย์	4. นิตยสารบันเทิง
5. อื่น ๆ (ระบุ).....	

11. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะจากนิตยสารในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. พัฒนาการการปลูกถ่ายอวัยวะ
2. ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ
3. อุปสรรคการนำอวัยวะจากผู้บริจาคปลูกถ่ายในผู้ป่วย
4. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
5. ภาวะสมองตาย

เรื่อง คือ	ไม่ขอ	ด้านขอ ในเรื่องใดต่อไปนี้				
		พัฒนาการการ ปลูกถ่าย อวัยวะ	ปัญหาการขาด แคลนอวัยวะ	อุปสรรคการนำ อวัยวะจากผู้ บริจาคปลูกถ่าย ในผู้ป่วย	ทุนฮับ บริจาคอวัยวะ	ภาวะ สมองตาย
12. ท่านขอได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการ ปลูกถ่ายอวัยวะจากโปสเตอร์ ใน เรื่องใดบ้าง						
13. ท่านขอได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการ ปลูกถ่ายอวัยวะจากแผ่นพับในเรื่อง ใดบ้าง						
14. ท่านขอพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัว ที่เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะใน เรื่องใดบ้าง						
15. ท่านขอพูดคุยกับเพื่อนเพื่อนร่วม งานเพื่อนบ้าน เกี่ยวกับการปลูก ถ่ายอวัยวะเรื่องใดบ้าง						
16. ท่านขอพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ทางการ แพทย์เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ ในเรื่องใดบ้าง						
17. เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ขอพูดคุยกับ ท่านเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะใน เรื่องใดบ้าง						
18. ท่านขอร่วมการสัมมนาเกี่ยวกับการ ปลูกถ่ายอวัยวะ						

หมายเหตุ: สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ

โปรดทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมข้อความในช่องว่างให้สอดคล้องกับความจริง (ในแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว)

1. การปลูกถ่ายอวัยวะ (Organ Transplantation) คืออะไร
 1. การตัดอวัยวะที่เสื่อมสภาพทิ้งไป
 2. การตัดอวัยวะที่เสื่อมสภาพทิ้งไปแล้วใช้อวัยวะของสัตว์มาเปลี่ยนแทน
 3. การตัดอวัยวะเดิมที่เสื่อมสภาพทิ้งไปแล้วนำอวัยวะใหม่มาเปลี่ยนแทน
 4. การตัดอวัยวะที่เสื่อมสภาพทิ้งไปแล้วใช้อวัยวะเทียมมาเปลี่ยนแทน
2. อวัยวะใดบ้างที่จำเป็นในการปลูกถ่าย
 1. ไต ม้าม หัวใจ
 2. ตับ ปอด หัวใจ
 3. หัวใจ กระเพาะอาหาร ตา
 4. ม้าม ต่อมไทรอยด์ หัวใจ
3. การปลูกถ่ายอวัยวะสมควรทำเมื่ออวัยวะเดิมมีลักษณะเช่นใด
 1. อวัยวะที่สำคัญต่อการดำรงชีพมีลักษณะผิดปกติจากบุคคลทั่วไป
 2. อวัยวะที่สำคัญต่อการดำรงชีพมีจำนวนเกินความจำเป็น
 3. อวัยวะที่สำคัญต่อการดำรงชีพเสื่อมสมรรถภาพ
 4. อวัยวะที่สำคัญต่อการดำรงชีพเป็นมะเร็งที่รักษาไม่หาย
4. การเสียชีวิต หมายถึง
 1. ระบบหายใจหยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 2. ระบบประสาทส่วนกลาง หรือแกนสมอง หยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 3. ระบบหายใจและระบบหัวใจหยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 4. ทั้ง 3 ระบบหยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
5. ภาวะสมองตาย (Brain Death) หมายถึง
 1. สมองส่วนกลางหยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 2. ระบบประสาทส่วนกลาง หรือแกนสมองหยุดทำงานอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 3. เชื้อหุ้มสมองถูกทำลายอย่างถาวรและสิ้นเชิง
 4. ถูกทั้ง 3 ข้อ

6. ผู้ใดถือว่าเป็นผู้สมองตายตามเกณฑ์วินิจฉัยทางการแพทย์
1. ผู้ป่วยในที่อยู่ในภาวะเจ้าหญิง-เจ้าชายนิทรา
 2. ผู้ที่เกิดมาไม่มีสมอง (Anencephaly)
 3. ผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว และไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองอัตโนมัติใดๆ
 4. ผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัวเนื่องจากสภาวะช็อก
7. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของอาการสมองตาย ได้แก่
1. โรคมะเร็งในสมองชนิดปฐมภูมิ
 2. ประสบอุบัติเหตุทางสมอง
 3. เส้นเลือดแตกในเนื้อสมอง
 4. สภาวะช็อก
8. ในการวินิจฉัยว่าสมองตาย จะต้องมีการวินิจฉัย 2 ครั้ง ใช้เวลาห่างกันกี่ชั่วโมง?
1. 6 ชั่วโมง
 2. 8 ชั่วโมง
 3. 12 ชั่วโมง
 4. 24 ชั่วโมง
9. อวัยวะที่นำมาใช้ปลูกถ่ายนั้นมาจากผู้ใด
1. มากจากญาติ
 2. มาจากผู้บริจาคอวัยวะ
 3. มาจากผู้ป่วยในภาวะสมองตาย
 4. ถูกทั้งข้อ 1 2 และ 3
10. ลักษณะที่ถูกต้องของผู้บริจาคอวัยวะ คือ ข้อใด
1. เป็นผู้มีความสุขภาพแข็งแรง อายุไม่เกิน 60 ปี
 2. เป็นผู้ป่วยด้วยโรคทางพันธุกรรม
 3. เป็นผู้มีความสุขภาพแข็งแรง อายุตั้งแต่ 15-65 ปี
 4. เป็นผู้ป่วยโรคมะเร็ง
11. ผู้ใดที่ไม่สามารถบริจาคอวัยวะได้
1. ผู้ป่วยสมองตายโดยทราบสาเหตุแน่นอน
 2. ผู้ที่อายุเกิน 60 ปี
 3. เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
 4. ผู้ที่มีความเบี่ยงเบนทางเพศ
12. อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการปลูกถ่ายอวัยวะในประเทศไทย
1. เทคโนโลยีในการปลูกถ่ายของประเทศไทย
 2. ความสามารถในการปลูกถ่ายอวัยวะของแพทย์ไทย
 3. การขาดแคลนอวัยวะสำหรับปลูกถ่าย
 4. การปฏิเสธอวัยวะของผู้รับการปลูกถ่าย

13. หน่วยงานที่จัดการเกี่ยวกับการรับบริจาคอวัยวะและจัดสรรอวัยวะในประเทศไทยคือ
1. ศูนย์บริจาคดวงตา
 2. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
 3. โรงพยาบาลของสภากาชาดไทย
 4. โรงพยาบาลของมหาวิทยาลัย
14. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย มีหน้าที่อะไร
1. เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างผู้เสียชีวิตที่บริจาคอวัยวะกับญาติของผู้บริจาคอวัยวะ
 2. เป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างโรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อดูแลผู้ป่วยที่รอรับการผ่าตัดปลูกถ่ายอวัยวะ
 3. เป็นศูนย์บริการผ่าตัดปลูกถ่ายและติดตามดูแลผลการปลูกถ่ายอวัยวะของผู้รับบริจาค
 4. เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างสถาบันที่ทำการปลูกถ่ายอวัยวะ และโรงพยาบาลที่มีผู้บริจาคอวัยวะ
15. ผู้ที่แจ้งความจำนงในการบริจาคอวัยวะแก่ศูนย์รับบริจาคแล้วจะต้องพกพาสิ่งใดต่อไปนี้ติดตัวตลอดเวลา
1. บัตรประจำตัวผู้บริจาคอวัยวะ
 2. เหรียญที่ระลึกผู้บริจาคอวัยวะ
 3. ใบรับรองแพทย์
 4. บัตรประกันสุขภาพ

ตอนที่ 4 ทศนคติต่อการปลูกถ่ายอวัยวะ

โปรดทำเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. แพทย์ไทยมีความเชี่ยวชาญในการปลูกถ่ายอวัยวะเป็นอย่างมาก					
2. การปลูกถ่ายอวัยวะเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ผู้ป่วยที่รับการปลูกถ่ายอวัยวะใหม่มีโอกาสรอดชีวิตสูงขึ้น					
3. การบริจาคอวัยวะถือเป็นการทำกุศลอย่างสูงสุด					
4. การบริจาคอวัยวะถือเป็นการสร้างประโยชน์แก่สังคม					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. การแจ้งความจำนงบริจาคอวัยวะถือเป็นการ แข่งตัวเอง					
6. การบริจาคอวัยวะ เมื่อตายไปแล้ว จะทำให้ เกิดมาพิการในชาติหน้า					
7. การบริจาคอวัยวะถือเป็นเรื่องผิดหลักศาสนา ที่ท่านนับถือ					
8. ผู้ป่วยที่ต้องการอวัยวะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ท่านจึงไม่มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ					
9. ผู้ที่แจ้งความจำนงบริจาคอวัยวะ หากเจ็บ ป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ จะได้รับการช่วย ชีวิตอย่างเต็มที่จากแพทย์ และพยาบาล ไม่มี การหวังให้ผู้ป่วยตายเพื่อเอาอวัยวะที่แสดง ความจำนงบริจาคไว้แล้ว					
10. ผู้ที่รับบริจาคอวัยวะควรจ่ายค่าตอบแทนแก่ ทายาทของผู้บริจาค					
11. ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเท่านั้น จึงมีโอกาสนในการ ปลูกถ่ายอวัยวะ					
12. การผ่าตัดเอาอวัยวะออกเพื่อบริจาคเป็นการ รบกวนความสงบสุขของผู้ตาย					
13. การผ่าตัดเอาอวัยวะออกเพื่อบริจาคทำให้ สภาพศพไม่สวยงาม และเกิดความล่าช้าใน การประกอบพิธีทางศาสนา					
14. ศูนย์รับบริจาคอวัยวะได้ทำการจัดสรร อวัยวะแก่ผู้รับบริจาคอย่างเสมอภาคกัน					
15. การบริจาคอวัยวะในประเทศไทยควร กำหนดเป็นกฎหมายสำหรับประชาชนทุก คน ยกเว้น ผู้ที่ไม่ประสงค์จะบริจาคและได้ ประกาศแก่สาธารณชนไว้ล่วงหน้า					
16. ในสภาพปัจจุบันนี้ สมควรให้มีการรักษาผู้ ป่วยด้วยการปลูกถ่ายอวัยวะ					

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในโครงการเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะ

1. ท่านเคยทราบหรือไม่ว่าในประเทศไทยมีหน่วยงานรับบริจาคอวัยวะ
 1. เคย
 2. ไม่เคย
2. ท่านมีความจำเป็นที่จะบริจาคอวัยวะหรือไม่
 1. มี เพราะ.....
 2. ไม่มี เพราะ.....
3. ท่านเคยชักชวนผู้อื่นให้บริจาคอวัยวะหรือไม่
 1. เคย
 2. ไม่เคย
4. ถ้าเคย ผู้ใดบ้างที่ท่านเคยชักชวนให้บริจาคอวัยวะ
 1. สมาชิกในครอบครัว
 2. เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน
 3. ทุกคนที่ท่านมีโอกาสได้พูดคุยด้วย
5. ท่านจะชักชวนผู้อื่นให้บริจาคอวัยวะหรือไม่
 1. ชักชวน
 2. ไม่ชักชวน
6. ถ้าจะชักชวน ท่านจะชักชวนผู้ใดให้บริจาคอวัยวะ
 1. สมาชิกในครอบครัว
 2. เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน
 3. ทุกคนที่ท่านมีโอกาสได้พูดคุยด้วย
7. ถ้าญาติของท่านได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญแล้วว่าอยู่ในภาวะสมองตายอย่างถาวรและสิ้นเชิง ท่านจะยินยอมให้บริจาคอวัยวะหรือไม่
 1. ยินยอม เพราะ.....
 2. ไม่ยินยอม เพราะ.....
8. ในสถานการณ์ปัจจุบัน มีผู้ป่วยที่ต้องการอวัยวะเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีผู้บริจาคอวัยวะเพียงพอ ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรที่จะให้มีผู้บริจาคมากขึ้น

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

แบบสัมภาษณ์ : การศึกษาความรู้ ทักษะที่มีต่อการปลูกถ่ายอวัยวะของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1

วัน - เดือน - ปี ที่สัมภาษณ์ _____

แพทย์สาขา _____

ส่วนที่ 2

ชื่อ - นามสกุลของผู้ถูกสัมภาษณ์ _____

เพศ _____ อายุ _____ โรงพยาบาลที่สังกัด _____

ส่วนที่ 3

1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะในด้านใดบ้าง
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะในประเทศไทย
3. งานในหน้าที่ของท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปลูกถ่ายอวัยวะอย่างไร
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไรกับการวินิจฉัยสมองตายของแพทย์สภา
5. สมองตายมีความแตกต่างอย่างไรจากการตายปกติ
6. ทำไมผู้ที่สมองตายจึงถือว่าเสียชีวิตแล้ว และไม่สามารถช่วยให้ฟื้นขึ้นมาได้หรือ
7. ท่านคิดว่าการขอบริจาคอวัยวะจากผู้ที่สมองตายสมควรหรือไม่ เพราะเหตุใด
8. ท่านคิดว่าการวินิจฉัยสมองตายถือว่าผิดศีลธรรมหรือไม่ อย่างไร ผิดกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
9. ถ้าท่านมีผู้ป่วยที่ต้องดูแลและมีอาการเช่นนี้ ท่านจะวินิจฉัยว่า “เขาเสียชีวิตแล้วเนื่องจากภาวะสมองตาย” หรือไม่ เพราะเหตุใด
10. ท่านคิดว่าสมควรหรือไม่ที่จะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการตายแบบสมองตาย เพราะเหตุใด
11. ท่านทราบเกี่ยวกับศูนย์บริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทยหรือไม่ อย่างไร
12. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับการจัดตั้งศูนย์บริจาคอวัยวะของสภากาชาดไทย เพื่อรับบริจาคอวัยวะจากประชาชน
13. ท่านคิดว่าผู้ที่สมองตายมีความเหมาะสมที่จะบริจาคอวัยวะหรือไม่ เพราะเหตุใด
14. ถ้าท่านมีผู้ป่วยในความดูแลที่สมองตายท่านจะทำการขอบริจาคอวัยวะหรือไม่ เพราะเหตุใด
15. ท่านคิดว่าสมควรหรือไม่ที่จะมีการให้ค่าตอบแทนแก่ผู้บริจาคอวัยวะ เพราะเหตุใด
16. ท่านคิดว่าเพราะเหตุใด จึงมีผู้บริจาคอวัยวะในจำนวนน้อย
17. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อให้มีการบริจาคอวัยวะให้มากขึ้น
18. อะไรเป็นอุปสรรคของการประสานงานเรื่องการปลูกถ่ายอวัยวะของแพทย์ด้านต่าง ๆ

รายชื่อคัลยแพทย์ที่ทำการสัมภาษณ์เจาะลึก

1	นายแพทย์ กริช โทธิสุวรรณ	คัลยศาสตร์ทั่วไป	โรงพยาบาล ศิริราช
2	นายแพทย์ นพคุณ วรอุไร	คัลยศาสตร์ทั่วไป	โรงพยาบาล พระมงกุฎเกล้า
3	นายแพทย์ นริศ เจนวิริยะ	คัลยศาสตร์ทั่วไป	โรงพยาบาล ตำรวจ
4	นายแพทย์ ชีระศักดิ์ พิณฑาม	ประสาทคัลยศาสตร์	โรงพยาบาล และสถาบันประสาทวิทยา
5	นายแพทย์ ประวิทย์ ประชาธิปไตย	ประสาทคัลยศาสตร์	โรงพยาบาล ราชวิถี
6	นายแพทย์ ปิยสกล สกลศักดิ์อาร	คัลยศาสตร์ทั่วไป	โรงพยาบาล ศิริราช
7	นายแพทย์ พูลพงศ์ อธิพิงค์	คัลยศาสตร์ทั่วไป	โรงพยาบาล เซนต์หลุยส์
8	นายแพทย์ วรภูมิ จรรยาวัฒน์	ประสาทคัลยศาสตร์	โรงพยาบาล ศิริราช
9	นายแพทย์ สมนึก เคมีขนิษฐ	กุมารคัลยศาสตร์	สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ
10	นายแพทย์ สุวีชัย อรรถไพศาลสุวดี	คัลยศาสตร์ทรวงอก	โรงพยาบาล ราชวิถี
11	นายแพทย์ กิตติชัย เหลืองทวีบุญ	คัลยศาสตร์ทรวงอก	โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์
12	นายแพทย์ ธนวัฒน์ สุวรรณจรัส	คัลยศาสตร์อูโร	โรงพยาบาล วชิระ
13	คัลยศาสตร์ทั่วไป รพ. สุขุมวิท		
14	คัลยศาสตร์ทั่วไป รพ. ตากสิน		
15	คัลยศาสตร์ประสาท รพ. และสถาบันประสาทวิทยา		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสุกัญญา อามีน เกิดเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2515 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2536 หลังจากนั้นเข้าทำงานที่สำนักงานส่งเสริมงานมูลนิธิเด็ก และบริษัทวิงการ์ด ซีสเทมส์ (ประเทศไทย) จำกัด จากนั้นจึงได้เข้าศึกษาต่อที่คณะนิเทศศาสตร์ สาขา นิเทศศาสตรพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2538

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย